

NBP

Narodowy Bank Polski

Marzec 2019 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Marzec 2019 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2019 r.

Materiał opracował:
Departament Zagraniczny
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej

Autorzy:
Magdalena Gąsior
Maria Majkowska
Martyna Mięgała
Małgorzata Potocka
Joanna Suręła
Aleksandra Wesołowska

Redakcja:
Magdalena Gąsior

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady Unii Europejskiej, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz serwisu internetowego www.euractiv.com.

Narodowy Bank Polski
Departament Zagraniczny
Wydział Integracji Europejskiej

00-919 Warszawa
ul. Świętokrzyska 11/21
tel.: +48 22 000 00 00
faks.: +48 000 00 00
www.nbp.pl

© Copyright Narodowy Bank Polski, 2019

Najważniejsze w tym miesiącu

- **Decyzje w sprawie polityki pieniężnej**

Dnia 7 marca br. Rada Prezesów Europejskiego Banku Centralnego (EBC) ogłosiła decyzję o uruchomieniu trzeciej serii kwartalnych ukierunkowanych dłuższych operacji refinansujących (*targeted longer-term refinancing operations, TLTRO III*). Operacje będą przeprowadzane od września 2019 r. do marca 2021 r. i będą miały dwuletni termin zapadalności.

[więcej w pkt 5.1](#)

- **Posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego.**

W trakcie marcowego posiedzenia Rada Generalna Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) omówiła zagrożenia dla systemu finansowego w Unii Europejskiej (UE). Przyjęła też m.in.: raport z przeglądu polityki makroostrożnościowej w UE w 2018 r., zmiany do zaleceń ESRB w sprawie uzupełniania luk danych dotyczących sektora nieruchomości oraz scenariusze szokowe na potrzeby testów warunków skrajnych funduszy emerytalnych, funduszy rynku pieniężnego oraz kontrahentów centralnych. Wybrano również nowego członka Komitetu Sterującego ESRB oraz Doradczego Komitetu Naukowego ESRB (Advisory Scientific Committee, ASC).

[więcej w pkt 6.2](#)

Spis treści

1. Komisja Europejska	5
1.1. Komunikat dotyczący postępów w budowie unii rynków kapitałowych	5
1.2. Zakończenie przygotowań do bezumownego brexitu	6
2. Eurogrupa	7
2.1. Posiedzenie Eurogrupy 11 marca 2019 r.	7
3. Rada Unii Europejskiej	8
3.1. Posiedzenie Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych 12 marca	8
4. Rada Europejska	9
4.1. Posiedzenie Rady Europejskiej	9
5. Europejski Bank Centralny	10
5.1. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej	10
5.2. Ogłoszenie daty publikacji stopy €STR i szczegółów okresu przejściowego	11
5.3. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	11
6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	12
6.1. Raport w sprawie procykliczności modelu oczekiwanych strat kredytowych	12
6.2. Posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego	12
7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	15
7.1. Raport w sprawie zbieżności praktyk nadzorczych w UE	15
7.2. Centralny rejestr instytucji płatniczych i instytucji pieniądza elektronicznego	15
7.3. Raport w sprawie oceny wpływu aktualizacji Bazylei III na sektor bankowy	15
7.4. Raport w sprawie wymogu pokrycia płynności	16
8. Inne	18
8.1. Stan negocjacji dotyczących wyjścia Wielkiej Brytanii z UE	18
Zapowiedzi wydarzeń w kwietniu 2019 r.	19
Wykaz skrótów	20

1. Komisja Europejska

1.1. Komunikat dotyczący postępów w budowie unii rynków kapitałowych

W zaprezentowanym 15 marca 2019 r. [komunikacie](#) Komisja Europejska (KE) poinformowała, że opublikowała wszystkie projekty legislacyjne zapowiedziane w dwóch komunikatach: [planie działania](#) na rzecz unii rynków kapitałowych z września 2015 r. i [przeglądzie śródkresowym](#) realizacji planu działania z czerwca 2017 r.

W komunikacie podkreślono, że osiągnięto porozumienie polityczne w odniesieniu do większości propozycji legislacyjnych, a trzy z nich zostały już przyjęte, tj.: (1) [rozporządzenie](#) zmieniające rozporządzenie w sprawie europejskich funduszy *venture capital* i rozporządzenie w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej, przyjęte 25 października 2017 r., (2) [rozporządzenie](#) w sprawie ustanowienia ogólnych ram sekurytyzacji oraz utworzenia szczególnych ram sekurytyzacji – prostych, przejrzystych i standardowych, wraz z [rozporządzeniem](#) zmieniającym rozporządzenie w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, przyjęte 12 grudnia 2017 r. i (3) [rozporządzenie](#) w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym, przyjęte 14 czerwca 2017 r.

Nadal niezgodnione są następujące propozycje legislacyjne:

- projekt [rozporządzenia](#) w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw wraz z projektem [dyrektywy](#) zmieniającej dyrektywę w sprawie rynków instrumentów finansowych (Markets in Financial Instruments Directive II, MIFID II);
- projekt [rozporządzenia](#) w sprawie prawa właściwego dla skutków przelewu wierzytelności wobec osób trzecich;
- projekt [rozporządzenia](#) zmieniającego rozporządzenie dotyczące wskaźników referencyjnych niskoemisyjności w odniesieniu do wskaźników referencyjnych niskoemisyjności i wskaźników referencyjnych pozytywnego wpływu na emisyjność;
- projekt [rozporządzenia](#) zmieniającego rozporządzenia dotyczące ustanowienia europejskich urzędów nadzoru i inne akty legislacyjne, w tym dyrektywę w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu¹.

KE wezwała Parlament Europejski (PE) i Radę Unii Europejskiej do jak najszybszego przyjęcia wszystkich przepisów będących jeszcze przedmiotem prac legislacyjnych. Podkreśliła także, że

¹ W dniu 21 marca br. prezydencja i PE osiągnęły [wstępne porozumienie](#) w sprawie propozycji dotyczącej rewizji europejskich urzędów nadzoru.

same przepisy nie umożliwią zbudowania unii rynków kapitałowych, istotne jest również zaangażowanie w jej tworzenie państw członkowskich, organów krajowych oraz sektora prywatnego.

1.2. Zakończenie przygotowań do bezumownego brexitu

W opublikowanym 25 marca br. [komunikacie prasowym](#) KE podkreśliła, że zakończyła przygotowania do ewentualnego opuszczenia UE przez Wielką Brytanię bez zawarcia umowy 12 kwietnia br. (w świetle postanowień Rady Europejskiej z 21 marca br.)².

Przygotowania KE do bezumownego brexitu były prowadzone od grudnia 2017 r. KE od tego czasu opublikowała 90 [zawiadomień](#) dotyczących gotowości do bezumownego brexitu (zawierających szczegółowe wytyczne dla różnych sektorów), 3 [komunikaty](#) i przedstawiła wiele [wniosków ustawodawczych](#) (większość z nich została już przyjęta lub uzgodniona).

² Więcej na ten temat w pkt [4.1](#).

2. Eurogrupa

2.1. Posiedzenie Eurogrupy 11 marca 2019 r.

W ramach dyskusji nad pogłębianiem unii gospodarczej i walutowej, która odbyła się w poszerzonym składzie, ministrowie rozmawiali o cechach instrumentu budżetowego wspierającego konwergencję i konkurencyjność, przeznaczonego dla strefy euro oraz zainteresowanych państw członkowskich uczestniczących w mechanizmie kursowym ERM II (zgodnie z wytycznymi przywódców ze szczytu strefy euro z grudnia 2018 r.³). Dyskusja dotyczyła w szczególności strony wydatkowej instrumentu. Państwa członkowskie zgadzają się generalnie co do tego, że środki z instrumentu powinny być wykorzystane na wspieranie zarówno reform strukturalnych, jak i inwestycji publicznych, zgodnie z priorytetami i wyzwaniem zidentyfikowanymi w ramach semestru europejskiego. Preferowana forma wsparcia to granty, ale niektóre państwa opowiadają się za wsparciem z instrumentu w formie pożyczek. Ponadto część państw opowiada się za współfinansowaniem inwestycji i reform wspieranych przez instrument ze środków krajowych. Dyskusje w zakresie powyższych kwestii będą kontynuowane. Celem Eurogrupy jest uzgodnienie głównych cech instrumentu do czerwca 2019r.

Ministrowie wysłuchali także relacji przedstawicieli KE na temat wyników drugiej misji wzmocnionego nadzoru gospodarczego w Grecji, które omówiono w lutym raporcie⁴ poświęconym analizie stanu gospodarki tego kraju. KE wskazała na postępy Grecji we wdrażaniu reform, które zgodnie z postanowieniami przyjętymi podczas posiedzenia Eurogrupy w czerwcu ubiegłego roku miały zostać wprowadzone do końca 2018 r. Części zadeklarowanych działań nadal nie zrealizowano, zwłaszcza w obszarze reformy sektora finansowego, co w ocenie autorów raportu może powodować narastanie ryzyka w perspektywie średnioterminowej. Po zapoznaniu się z wnioskami sprawozdania przewodniczący Eurogrupy zadeklarował, że w kwietniu Eurogrupa rozważy dalsze wdrożenie uzgodnionych środków okołozadłużeniowych, o ile zostaną spełnione wszystkie zobowiązania nałożone na Grecję związane z prowadzeniem polityki po zakończeniu programu pomocy stabilizacyjnej.

³ Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z grudnia 2018 r.

⁴ Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z lutego 2019 r.

3. Rada Unii Europejskiej

3.1. Posiedzenie Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych 12 marca

- **Kwestie podatkowe**

Ministrowie przyjęli zmieniony unijny wykaz jurysdykcji niechętnych współpracy w zakresie podatków. W uaktualnionym wykazie oprócz jurysdykcji wcześniej nim objętych⁵ znalazło się 10 nowych: Aruba, Barbados, Belize, Bermudy, Dominika, Fidżi, Oman, Vanuatu, Wyspy Marshalla i Zjednoczone Emiraty Arabskie.

Rada do Spraw Gospodarczych i Finansowych (Economic and Financial Affairs Council, Ecofin) po raz kolejny dyskutowała na temat propozycji utworzenia wspólnego systemu podatku od usług cyfrowych (projekt dyrektywy regulujący to zagadnienie został opublikowany 21 marca 2018 r.). Pomimo poparcia projektu przez znaczną liczbę państw członkowskich niektóre delegacje podtrzymały swoje zastrzeżenia.

Ministrowie omówili środki mające na celu zapewnienie uczciwej konkurencji i ograniczenie obciążeń administracyjnych firm produkujących wyroby akcyzowe (zwłaszcza alkohol i napoje alkoholowe).

- **InvestEU**

W trakcie posiedzenia Rady Ecofin rozmawiano także o lokalizacji sekretariatu komitetu inwestycyjnego InvestEU. Nie zdecydowano jednak, czy powinien mieścić się w KE czy w Europejskim Banku Inwestycyjnym. Prezydencja zaapelowała o dialog między obiema instytucjami w celu wyjścia z impasu.

- **Semestr europejski**

KE przedstawiła ministrom opublikowane w lutym sprawozdania krajowe⁶. Ministrowie rozmawiali także o realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów w zakresie inwestycji.

⁵ Samoa Amerykańskie, Guam, Samoa, Trynidad i Tobago oraz Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych.

⁶ Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z lutego 2019 r.

4. Rada Europejska

4.1. Posiedzenie Rady Europejskiej

Rada przyjęła [konkluzje](#) w zakresie: i) zatrudnienia, wzrostu gospodarczego i konkurencyjności, ii) zmiany klimatu, iii) stosunków zewnętrznych, iv) zwalczania dezinformacji w celu ochrony demokratycznego i uczciwego charakteru wyborów europejskich i krajowych w całej UE.

Szefowie państw lub rządów UE zgodzili się, że kluczem do wzmocnienia konkurencyjności Europy jest stabilna podstawa europejskiej gospodarki. Zdaniem Rady Europejskiej solidne podwaliny gospodarki UE można zbudować, podejmując działania w zakresie (i) rozwoju wspólnego rynku oraz (ii) polityki przemysłowej skoncentrowanej na takich dziedzinach jak sztuczna inteligencja oraz cyfryzacja.

Postanowienia Rady Europejskiej (art. 50 TUE) dotyczące przedłużenia członkostwa Wielkiej Brytanii w UE

Zgodnie z [konkluzjami](#) Rady Europejskiej (art. 50 TUE) z 21 marca 2019 r. szefowie 27 państw lub rządów krajów UE zdecydowali o wydłużeniu członkostwa Wielkiej Brytanii w UE do 22 maja br. pod warunkiem, że Izba Gmin w ostatnim tygodniu marca zaakceptuje treść umowy o wystąpieniu Wielkiej Brytanii z UE. W przypadku braku akceptacji Izby Gmin członkostwo miałoby być wydłużone do 12 kwietnia br., przy czym Rada Europejska oczekuje, że do tego czasu Wielka Brytania przedstawi dalszy plan działania.

5. Europejski Bank Centralny

5.1. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej

Podczas [posiedzenia](#) 7 marca 2019 r. Rada Prezesów EBC ponownie zadecydowała o pozostawieniu stóp procentowych na niezmiennym poziomie. Wynoszą one:

- 0,00% – stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących,
- 0,25% – stopa kredytu w banku centralnym,
- -0,40% – stopa depozytu w banku centralnym na koniec dnia.

W trakcie konferencji prasowej Mario Draghi zaznaczył, że Rada Prezesów nadal oczekuje, że podstawowe stopy procentowe EBC pozostaną na obecnym poziomie co najmniej do końca 2019 r., a przynajmniej tak długo, jak długo będzie istniała potrzeba wspierania dalszego zbliżania się inflacji do poziomu poniżej, ale blisko 2% w średnim okresie.

EBC zamierza nadal w całości reinwestować spłaty kapitału z tytułu zapadających papierów wartościowych nabytych w ramach programu skupu aktywów (*asset purchase programme*, APP), który zakończył się z końcem 2018 r. Reinwestycje te będą prowadzone dłużej czas po tym, jak EBC zacznie podnosić stopy procentowe, dopóki będzie to konieczne do utrzymania korzystnych warunków płynnościowych i łagodnej polityki pieniężnej.

Dnia 7 marca br. Rada Prezesów EBC ogłosiła decyzję o uruchomieniu trzeciej serii kwartalnych TLTRO III. Operacje będą przeprowadzane od września 2019 r. do marca 2021 r. i wszystkie będą miały dwuletni termin zapadalności.

Rada Prezesów zdecydowała również o uruchomieniu nowej, trzeciej⁷ serii kwartalnych ukierunkowanych dłuższych operacji refinansujących (*targeted longer-term refinancing operations*, TLTRO III). Mają one pomóc w utrzymaniu korzystnych warunków udzielania kredytów bankowych i płynnej transmisji polityki pieniężnej. Maksymalna kwota, jaką będą mogli pożyczyć kontrahenci, będzie równa 30% ich kwalifikowanych kredytów według stanu na 28 lutego br. Operacje będą przeprowadzane od września 2019 r. do marca 2021 r. Wszystkie będą miały dwuletni termin zapadalności.

⁷ EBC prowadził programy TLTRO (czerwiec 2014 r. – czerwiec 2016 r.) oraz TLTRO II (czerwiec 2016 r. – marzec 2017 r.). Termin zapadalności ostatniej operacji z TLTRO II upływa w marcu 2021 r.

5.2. Ogłoszenie daty publikacji stopy €STR i szczegółów okresu przejściowego

EBC zdecydował się na [przyjęcie](#) akronimu €STR dla nowej, krótkoterminowej stopy procentowej dla euro (*euro short-term rate*). Dnia 14 marca 2019 r. [ogłosił](#) również, że 2 października br. rozpocznie publikację €STR. Wartość opublikowana tego dnia będzie odzwierciedlała aktywność transakcyjną z 1 października br.

€STR ma zastąpić funkcjonującą obecnie stopę EONIA. Grupa robocza w sprawie stopy procentowej nieobciążonej ryzykiem⁸ [opublikowała](#) 14 marca br. rekomendacje dotyczące okresu przejściowego. Zgodnie z nimi EONIA będzie mogła być używana do rozliczania istniejących kontraktów do końca 2021 r. Zostanie jednak zastosowana wobec niej nowa metoda – EONIA będzie ustalana na podstawie €STR i spreadu.

5.3. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w marcu br. następujące [opinie](#):

- w sprawie zalecenia Rady dotyczącego mianowania członka Zarządu EBC Philipa R. Lane'a (CON/2019/11),
- w sprawie zmian do belgijskiej regulacji dotyczącej zmiany struktury zarządzania Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique (CON/2019/12),
- w sprawie kolejnej wersji projektu regulacji słoweńskiej dotyczącej pomocy prawnej dla byłych posiadaczy kwalifikowanego kredytu bankowego (CON/2019/13).

⁸ Grupa składa się z przedstawicieli prywatnego sektora finansowego. Została założona przez EBC, KE, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych oraz belgijski Urząd Nadzoru Usług Finansowych i Rynków Finansowych. Te cztery instytucje uczestniczą w pracach grupy ze statusem obserwatora.

6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

6.1. Raport w sprawie procykliczności modelu oczekiwanych strat kredytowych

W opublikowanym 18 marca 2019 r. [raporcie](#) Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) przedstawiła analizę cykliczności zawiązywania rezerw na ryzyko kredytowe, wynikającej ze stosowania przez banki modelu oczekiwanych strat kredytowych (*expected credit loss*, ECL). Model ECL, zgodny z Międzynarodowym Standardem Sprawozdawczości Finansowej 9 (MSSF 9), obowiązuje w UE od 1 stycznia 2018 r. i zakłada obliczanie strat oczekiwanych w horyzoncie 12 miesięcy dla ekspozycji zaklasyfikowanych do fazy 1, a dla ekspozycji z fazy 2 i 3 przez całą długość życia kredytu.

W raporcie wskazuje się, że czynnikami wpływającymi na procykliczność modelu ECL mogą być nieodpowiednio skalibrowane kryteria służące do przekwalifikowania ekspozycji kredytowej z fazy 1 do fazy 2 i 3 oraz skłonność banków do niezwłocznego uwzględniania w modelach ECL nowych informacji dotyczących prognoz cyklu gospodarczego. W przypadku niespodziewanego spowolnienia gospodarczego (powodującego m.in. wzrost ryzyka kredytowego) stosowanie metody ECL może powodować nagłe przenoszenie ekspozycji do fazy 2, a tym samym znaczny wzrost wysokości zawiązywanych rezerw. Mogłoby to prowadzić do pogorszenia współczynników kapitałowych banków, a w konsekwencji do nadmiernego ograniczenia akcji kredytowej.

ESRB zwraca jednak uwagę, że model ECL obowiązuje dopiero od stycznia 2018 r., a do pełnej oceny jego wpływu na banki i stabilność finansową niezbędne jest zgromadzenie odpowiednich i wiarygodnych danych. Dlatego też przed podjęciem jakichkolwiek działań w zakresie stosowania MSSF 9 i metody ECL konieczne jest przeprowadzenie dalszych analiz.

6.2. Posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego

Podczas [posiedzenia](#), które odbyło się 21 marca 2019 r., Rada Generalna ESRB podkreśliła, że zmiana wyceny premii za ryzyko na globalnych rynkach finansowych oraz pogorszenie perspektyw wzrostu gospodarczego stanowią główne zagrożenie dla stabilności finansowej w UE. Ryzyko przeszacowania wyceny utrzymuje się na wysokim poziomie ze względu na istotną niepewność polityczną zarówno na świecie, jak i w UE. Z kolei prognozowane spowolnienie wzrostu gospodarczego może mieć negatywny wpływ na rentowność instytucji finansowych w UE oraz zdolność do obsługi zadłużenia przez sektor publiczny i prywatny. KE, EBC, Bank Anglii oraz Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych przedstawiły informację na temat swoich przygotowań do wyjścia Wielkiej Brytanii z UE. ESRB opublikowała ponadto kolejną, dwudziestą siódmą edycję [risk dashboard](#), która zawiera zestawienie wskaźników ilościowych i jakościowych ilustrujących sytuację systemu finansowego w UE.

Rada Generalna przedyskutowała główne kierunki działań makroostrożnościowych podejmowanych w UE w 2018 r. Większość państw członkowskich zastosowała co najmniej jeden instrument, z reguły zaostrzający politykę makroostrożnościową. Podejmowane w 2018 r. działania najczęściej dotyczyły: antycyklicznego bufora kapitałowego, bufora ryzyka systemowego oraz limitów wskaźnika wartości kredytu do wartości zabezpieczenia (*loan-to-value*, LTV). Raport ESRB na temat przeglądu polityki makroostrożnościowej w UE w 2018 r. zostanie opublikowany w II kwartale 2019 r.

W trakcie marcowego posiedzenia Rada Generalna ESRB omówiła zagrożenia dla systemu finansowego w UE. Przyjęła też m.in.: raport z przeglądu polityki makroostrożnościowej w UE w 2018 r., zmiany do zaleceń ESRB w sprawie uzupełniania luk danych dotyczących sektora nieruchomości oraz scenariusze szokowe na potrzeby testów warunków skrajnych funduszy emerytalnych, funduszy rynku pieniężnego oraz kontrahentów centralnych. Wybrano również nowego członka Komitetu Sterującego ESRB oraz ASC.

W trakcie posiedzenia omówiono także dwa raporty przygotowane przez ASC. W pierwszym z nich przedstawiono wpływ złożoności na ryzyko systemowe i zaproponowano zasady, które mogłyby pomóc w poprawieniu obecnych regulacji. W drugim raporcie omówiono kanały oddziaływania sektora funduszy inwestycyjnych typu ETF (*exchange-traded fund*) na ryzyko systemowe. Oba raporty zostaną opublikowane w najbliższych miesiącach.

Rada Generalna podjęła ponadto decyzję o zmianie zaleceń ESRB z 2016 r. w sprawie uzupełniania luk danych dotyczących sektora nieruchomości, przez: i) dodanie nowego zalecenia skierowanego do Eurostatu, rekomendującego utworzenie minimalnego zestawu wspólnych definicji dla fizycznego rynku nieruchomości komercyjnych, ii) dostosowanie definicji do prawodawstwa UE oraz iii) aktualizację terminów wdrożenia zaleceń.

Rada Generalna przyjęła scenariusze szokowe, które zostaną wykorzystane na potrzeby zaplanowanych na 2019 r. ogólnoeuropejskich testów warunków skrajnych funduszy emerytalnych oraz kontrahentów centralnych. Scenariusze te wykorzysta także Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych do przygotowywania wytycznych mających na celu określenie wspólnych parametrów referencyjnych w testach warunków skrajnych przeprowadzanych przez fundusze rynku pieniężnego. Członkowie Rady Generalnej omówili ponadto wyniki testów warunków skrajnych zakładów ubezpieczeń z 2018 r. Podkreślono, że w celu zapewnienia przejrzystości rynku i równych warunków konkurencji wskazane jest publikowanie wyników testów osiągniętych przez pojedyncze podmioty.

W trakcie posiedzenia wybrano nowego członka Komitetu Sterującego. Pierre Wunsch, obecny prezes Banku Belgii, zastąpi Jana Smetsa, którego kadencja jako prezesa Banku Belgii wygasła

1 stycznia br. Członkowie Rady Generalnej wybrali również nowego członka ASC – prof. Martin Oehmke będzie pełnił tę funkcję zamiast prof. Prasanna Gai.

7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

7.1. Raport w sprawie zbieżności praktyk nadzorczych w UE

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (European Banking Authority, EBA) opublikował 14 marca 2019 r. kolejną edycję raportu w sprawie harmonizacji praktyk nadzorczych w UE. Przepisy dyrektywy ws. wymogów kapitałowych (tzw. CRD IV) nakładają na EBA obowiązek przedkładania takiego raportu PE i Radzie UE co roku. Działania EBA w tym obszarze mają na celu promowanie spójnego stosowania przepisów UE dotyczących sektora finansowego, co przyczynia się do zapewnienia równych warunków konkurencji w UE, zwiększenia efektywności nadzoru nad grupami transgranicznymi oraz identyfikacji najlepszych praktyk nadzorczych.

W raporcie stwierdzono, że organy nadzoru w UE poczyniły postępy w harmonizacji praktyk nadzorczych, między innymi dzięki wdrażaniu wytycznych EBA. Zidentyfikowano jednak obszary, w których w dalszym ciągu występują różnice w praktykach nadzorczych. Dotyczą one zwłaszcza metodyki oceny adekwatności kapitałowej, określania wysokości dodatkowych wymogów kapitałowych, a także powiązań między bieżącym nadzorem a procesem wczesnej interwencji oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków.

EBA będzie kontynuować działania mające na celu zwiększenie zbieżności praktyk nadzorczych w poszczególnych krajach, między innymi przez opracowywanie procedur i wytycznych w obszarach, w których zidentyfikowano potrzebę poprawy spójności, oraz przeprowadzanie szkoleń dla pracowników krajowych organów nadzoru.

7.2. Centralny rejestr instytucji płatniczych i instytucji pieniądza elektronicznego

EBA udostępnił 18 marca br. centralny [rejestr](#) instytucji płatniczych i instytucji pieniądza elektronicznego w UE. Do prowadzenia takiego rejestru zobowiązują Urząd przepisy dyrektywy w sprawie usług płatniczych II (Payment Services Directive II, PSD II). Celem rejestru jest zwiększenie transparentności rynku usług płatniczych oraz zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów w ramach jednolitego rynku. Rejestr zawiera informacje przekazywane przez właściwe organy krajowe, aktualizowane co najmniej raz dziennie.

7.3. Raport w sprawie oceny wpływu aktualizacji Bazylei III na sektor bankowy

EBA opublikował 20 marca br. kolejny [raport](#) zawierający ocenę, w jaki sposób aktualizacja standardów Bazylei III⁹, opublikowanych przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego w grudniu

⁹ Zmiany wprowadzone do Bazylei III to w szczególności: i) zwiększenie wrażliwości na ryzyko metod standardowych stosowanych w odniesieniu do ryzyka kredytowego, ryzyka korekty wartości kredytowej oraz ryzyka operacyjnego; ii) zaostrenie wymogów wobec modeli wewnętrznych banków i ograniczenie zakresu ich stosowania; iii) wprowadzenie bufora dźwigni dla globalnych banków o znaczeniu systemowym oraz iv) wprowadzenie minimalnego poziomu wartości aktywów ważonych ryzykiem (*risk weighted assets*, RWA) dla banków stosujących metodę wewnętrznych ratingów (wartość RWA tych banków nie

2017 r., wpływa na sektor bankowy. Analizy EBA zostały przeprowadzone na podstawie danych na koniec czerwca 2018 r., obejmujących 123 banki¹⁰ (44 banki z tzw. grupy 1. oraz 79 banków z grupy 2.¹¹).

Badanie wykazało, że w porównaniu z obowiązującymi wymogami kapitałowymi (tzw. CRD IV/CRR) wprowadzenie nowych standardów Bazylei III spowodowałoby wzrost minimalnego wymogu z tytułu kapitału Tier 1 średnio o 19,1%. Głównymi czynnikami przyczyniającymi się do wzrostu byłyby nowe standardy dotyczące minimalnego poziomu aktywów ważonych ryzykiem (*risk weighted assets*, RWA) oraz ryzyka operacyjnego, powodujące wzrost wymaganego kapitału odpowiednio o 8,0% i 5,5%. Zmiany będą miały wpływ również na raportowane przez banki wskaźniki adekwatności kapitałowej. Średnie wskaźniki kapitału podstawowego Tier 1 (*common equity Tier 1*, CET 1), kapitału Tier 1 i kapitału całkowitego spadną odpowiednio o 3,1, 3,3 i 4,0 pkt proc. (do 11,1%, 12,2% i 14,4%). Wskaźnik dźwigni pozostałby bez zmian (5,0%).

W celu spełnienia nowych wymogów banki musiałyby zwiększyć kapitały o 39 mld euro, z czego 24,2 mld euro powinno przypadać na kapitał Tier 1.

7.4. Raport w sprawie wymogu pokrycia płynności

W opublikowanym 20 marca br. [raporcie](#) EBA przedstawił informacje na temat kształtowania się w UE wskaźnika pokrycia płynności (*liquidity coverage ratio*, LCR). Analizy zostały przeprowadzone na podstawie danych na koniec czerwca 2018 r. pozyskanych od 140 banków, których łączna wartość aktywów stanowi około 80% aktywów sektora bankowego UE.

Średni ważony wskaźnik LCR w badanej próbie banków wynosił 146%, przy czym dla instytucji o znaczeniu systemowym był niższy (dla globalnych instytucji o znaczeniu systemowym – 142%, dla innych instytucji o znaczeniu systemowym – 144%) niż dla pozostałych instytucji, dla których wynosił 167%. Wymogu LCR na poziomie co najmniej 100% (który zaczął obowiązywać od 1 stycznia 2018 r.) nie spełniały jedynie cztery banki. W przypadku tych instytucji niedobór aktywów płynnych wynosiłby łącznie 22,5 mld euro.

Pogłębiona analiza LCR wykazała, że banki w dalszym ciągu przejawiają skłonność do utrzymywania niższych buforów płynności dla walut obcych (w szczególności dolara amerykańskiego) niż

może być niższa niż 72,5% RWA obliczonych zgodnie z metodą standardową). Większość zmian ma obowiązywać od 1 stycznia 2022 r. Wyjątkiem jest wymóg dotyczący minimalnego poziomu RWA, który powinien być wprowadzany stopniowo w latach 2022–2027. Nowe standardy nie mają charakteru prawnie wiążącego, co znaczy, że będą musiały zostać wprowadzone do porządku prawnego poszczególnych krajów. W UE nastąpi to w drodze rozporządzenia i/lub dyrektywy oraz jej krajowych transpozycji.

¹⁰ Dane do badania zostały pozyskane od 133 banków, jednak tylko 123 instytucje przekazały dane w zakresie wystarczającym do przeprowadzenia całościowej analizy. Informacje od pozostałych banków wykorzystano w badaniu wpływu poszczególnych zmian w Bazylei III.

¹¹ Do grupy 1. zalicza się banki prowadzące działalność transgraniczną, których kapitał Tier 1 przekracza 3 mld euro. Pozostałe banki są zaliczane do grupy 2.

dla swojej waluty krajowej. Zjawisko to stanowi potencjalne źródło ryzyka, gdyż w sytuacji kryzysowej możliwości wymiany walut przez banki lub pozyskania przez nie środków w walutach obcych mogą być ograniczone. Według EBA krajowe organy nadzoru powinny dążyć do zwiększenia wartości wskaźnika LCR dla walut obcych.

8. Inne

8.1. Stan negocjacji dotyczących wyjścia Wielkiej Brytanii z UE

Izba Gmin [odrzuciła](#) 27 marca 2019 r. osiem scenariuszy przyszłych relacji pomiędzy Wielką Brytanią a UE. Scenariusze zaproponowali sami parlamentarzyści, a wyniki głosowania miały charakter indykatywny (formalnie niewiążący).

Izba Gmin [odrzuciła](#) 29 marca br. (po raz trzeci) wniosek dotyczący akceptacji umowy o wystąpieniu Wielkiej Brytanii z UE. W świetle konkluzji Rady Europejskiej z 21 marca br.¹² oznacza to, że bezumowny brexit nastąpi 12 kwietnia br., chyba że przed tą datą Wielka Brytania przedstawi UE uzasadnioną prośbę o wydłużenie członkostwa wraz z dalszym planem działania.

¹² Więcej na ten temat w pkt [4.1.](#)

Zapowiedzi wydarzeń w kwietniu 2019 r.

Data	Wydarzenie
3–4 kwietnia	sesja plenarna PE
5–6 kwietnia	nieformalne posiedzenie Rady Ecofin
10 kwietnia	posiedzenie Rady Prezesów EBC z decyzją w sprawie polityki pieniężnej
15–18 kwietnia	sesja plenarna PE

Wykaz skrótów

APP	<i>asset purchase programme</i> , programu skupu aktywów Europejskiego Banku Centralnego
CET 1	<i>common equity Tier 1</i> , kapitał podstawowy Tier 1
CRD IV	Capital Requirements Directive IV, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE
CRR	Capital Requirements Regulation, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012
EBA	European Banking Authority, Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
EBC	Europejski Bank Centralny
EBI	Europejski Bank Inwestycyjny
ECL	<i>expected credit loss</i> , oczekiwane straty kredytowe
Ecofin	Economic and Financial Affairs Council, Rada do Spraw Gospodarczych i Finansowych
EONIA	<i>euro overnight index average</i> , referencyjna stopa międzybankowych operacji depozytowych typu O/N na rynku pieniężnym strefy euro
ERM II	Exchange Rate Mechanism, mechanizm kursów walutowych
ESRB	European Systemic Risk Board, Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

ESTER/€STR	<i>euro short-term rate</i> , krótkoterminowa stopa procentowa dla euro
ETF	<i>exchange-traded fund</i> , fundusz inwestycyjny, którego tytuły uczestnictwa są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym; jego animator prowadzi działania mające na celu zapewnienie porównywalności giełdowej wartości tych tytułów uczestnictwa z wartością aktywów netto przypadającą na tytuł uczestnictwa
EURIBOR	Euro Interbank Offer Rate, wskaźnik referencyjny niezabezpieczonych depozytów międzybankowych w euro
KE	Komisja Europejska
LCR	<i>liquidity coverage ratio</i> , wskaźnik pokrycia płynności
LTV	<i>loan-to-value</i> , wskaźnik wartości kredytu do wartości zabezpieczenia
MIFID II	Markets in Financial Instruments Directive II, Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE
MSSF 9	Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9
PE	Parlament Europejski
PSD II	Payment Services Directive II, Dyrektywa 2015/2366/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2015 dotycząca usług płatniczych na rynku wewnętrznym, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WW, 2009/110/WE i 2013/36/UE oraz regulację (EU) nr 1093/2010 i uchylająca dyrektywę 2007/64/UE
RWA	<i>risk weighted assets</i> , aktywa ważone ryzykiem
TLTRO	<i>targeted longer-term refinancing operations</i> , ukierunkowane dłuższe operacje refinansujące
UE	Unia Europejska

www.nbp.pl

